

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden**1.1 Produktidentifikator****Handelsnavn:** SONAX Antifrost & Sprinkler Koncentrat**Artikelnummer:**

332050, 332100, 332134, 332200, 332241, 332300, 332505, 332509, 332705.04, 332805.04, 332905.03, 332009-050

(PR-nr.: 1559448)

1.2 Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes
Anvendelsessektor

SU21 Forbrugermæssige anvendelser: Private husholdninger / den almindelige offentlighed / forbrugerne

SU22 Faglige anvendelser: Det offentlige område (administration, uddannelse, forlystelser, tjenesteydelser, håndværkere)

Produktkategori PC4 Frostbeskyttelsesmidler og afisningsprodukter**Stoffets/præparatets anvendelse** Bilpleje**1.3 Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet****Producent/leverandør**

SONAX GmbH

Münchener Straße 75

D-86633 Neuburg (Donau)

Tel.: ++49 (0)8431/53-0

For yderligere information:

DK-Generalagent:

Handelsfirma Finn Jensen

Vrøndingvej 2 BYG 2

DK - 8700 Horsens

Tlf. +45 76 250 500

E-Mail: Info99@hfj.dk

S-Generalagent:

CIFAB

Box 114, S-443 23 Lerum

Sweden

Tel.: 0302 22244

E-Mail: info@cifab.se

1.4 Nødtelefon: Giftlinien: 8212 12 12**PUNKT 2: Fareidentifikation****2.1 Klassificering af stoffet eller blandingen****Klassificering i henhold til Rådets direktiv 67/548/EØF eller direktiv 1999/45/EF**

R10: Brandfarlig.

2.2 Mærkningselementer**Mærkning efter EØF-direktiver:****R-sætninger:**

10 Brandfarlig.

S-sætninger:

2 Opbevares utilgængeligt for børn.

46 Ved indtagelse, kontakt omgående læge og vis denne beholder eller etiket.

Særlig mærkning af bestemte præparater: S2+S46: kun relevant for slutbruger-container**2.3 Andre farer****Resultater af PBT- og vPvB-vurdering****PBT:** Ikke relevant.**vPvB:** Ikke relevant.**PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer****3.2 Blandinger****Beskrivelse:** Vandholdig tilberedning af alkohol, glykol og tensider.

(Fortsættes på side 2)

DK

Handelsnavn: SONAX Antifrost & Sprinkler Koncentrat

(Fortsat fra side 1)

Farlige indholdsstoffer:

CAS: 64-17-5 EINECS: 200-578-6 Reg.nr.: 01-2119457610-43-XXXX	ethanol F R11 Flam. Liq. 2, H225; Eye Irrit. 2, H319	50-75%
CAS: 107-21-1 EINECS: 203-473-3 Reg.nr.: 01-2119456816-28-xxxx	1,2-ethandiol Xn R22 STÖT RĒ 2, H373; Acute Tox. 4, H302	5-10%

Forordning (EF) Nr. 648/2004 om vaske- og rengøringsmidler / Indholdsmærkning

anioniske overfladeaktive stoffer, nonioniske overfladeaktive stoffer	< 5%
parfume	

Yderligere anvisninger: Teksten til de anførte farehenvísninger fremgår af kapitel 16.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger**4.1 Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger****Generelle anvisninger:** Tilsmudset tøj fjernes**Efter indånding:** Sørg for frisk luft.**Efter hudkontakt:**

Almindeligvis virker produktet ikke irriterende på huden.

De berørte hudpartier vaskes med vand og et mildt rengøringsmiddel.

Efter øjenkontakt:

Skyl øjnene med åbent øjenlåg i flere minutter under rindende vand. Søg læge, hvis problemerne er vedvarende.

Efter indtagelse:

Skyl munden og drik rigeligt vand.

Fremkald ikke opkastning, tilkald straks lægehjælp.

4.2 Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

4.3 Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Behandling ifølge lægens vurdering af patientens tilstand. Symptomatisk behandling.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse**5.1 Slukningsmidler****Egnede slukningsmidler:**

Vandspraystråle

Slukningspulver.

Alkoholbestandigt skum

Kuldioxid

Slukningsmidler, der er uegnede af sikkerhedsmæssige grunde: Vand i fuld stråle.**5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen**

I tilfælde af brand kan der frigøres:

Kulmonoxid (CO)

5.3 Anvisninger for brandmandskab**Særlige værnemidler:**

Indånd ikke eksplosions- og brændgasser.

Der skal bæres luftforsynet åndedrætsværn.

Bær fuld beskyttelsesdragt.

Yderligere oplysninger Forurenet slukningsvand opsamles separat, det må ikke komme i kloakken.**PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld****6.1 Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer**

Bær beskyttelsesudstyr. Hold ubeskyttede personer borte.

Hold antændelige kilder borte.

Sørg for tilstrækkelig udluftning.

6.2 Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:

Må ikke udledes i kloaksystemet/overfladevand/grundvand.

Må ikke udledes i undergrunden/jordbunden.

6.3 Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:

Opsamles med væskebindende materiale (sand, kiselgur, syrebindemiddel, universalbindemiddel, savsmuld).

Kontamineret materiale skal bortskaffes som affald ifølge punkt 13.

(Fortsættes på side 3)

Handelsnavn: SONAX Antifrost & Sprinkler Koncentrat

(Fortsat fra side 2)

6.4 Henvielse til andre punkter

Information om sikker håndtering se kapitel 7.
Informationer vedrørende personlige værnemidler se kapitel 8.
Informationer om bortskaffelse se kapitel 13.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering Sørg for god udluftning/udsugning på arbejdspladsen.

Anvisninger vedrørende brand- og eksplosionsbeskyttelse:

Hold antændelige kilder borte – ingen rygning.
Træf forholdsregler mod elektrostatiske opladninger.

7.2 Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed**Opbevaring:**

Krav til opbevaringsrum og beholdere: Indtrængen i jordbunden skal forhindres på sikker vis.

Henvielse vedrørende opbevaring med andre stoffer: Opbevares adskilt fra fødevarer.

Yderligere oplysninger vedrørende opbevaringsbetingelserne:

Hold beholderen tætsluttende lukket.
Opbevar beholderen på et godt ventileret sted.
Beskyttes mod varme og direkte sollys.
Anbefalet oplagringstemperatur: 20 °C

Opbevaringsklasse: 3

7.3 Særlige anvendelser Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler**8.1 Kontrolparametre****Indholdsstoffer med arbejdspladsrelaterede grænseværdier, der skal overvåges:****64-17-5 ethanol**

GV (DK)	1900 mg/m ³ , 1000 ppm
---------	-----------------------------------

107-21-1 1,2-ethandiol

GV (DK)	26 10* mg/m ³ , 10 ppm EH; *forstøvet
IOELV (EU)	Korttidsværdi: 104 mg/m ³ , 40 ppm Langtidsværdi: 52 mg/m ³ , 20 ppm Hud

DNEL-værdier**64-17-5 ethanol**

Oral	DNEL	87 mg/kg (consumer) (long-term exposure - systemic effects)
Dermal	DNEL	206 mg/kg bw/day (consumer) (long-term exposure - systemic effects) 343 mg/kg bw/day (worker) (lon-term exposure - systemic effects)
Inhalation	DNEL	950 mg/m ³ (consumer) (acute short-tem exposure - local effects) 114 mg/m ³ (consumer) (long-term exposure - systemic effects) 1900 mg/m ³ (worker) (acute short-tem exposure - local effects) 950 mg/m ³ (worker) (long-term exposure - systemic effects)

107-21-1 1,2-ethandiol

Dermal	DNEL	53 mg/kg bw/day (consumer) (long term (chronic) / systemic) 106 mg/kg bw/day (worker) (long term (chronic) / systemic)
Inhalation	DNEL	7 mg/m ³ (consumer) (long term (chronic) / local) 35 mg/m ³ (worker) (long term (chronic) / local)

PNEC-værdier**64-17-5 ethanol**

PNEC	3,6 mg/kg (sediment (fresh water)) 2,9 mg/kg (sediment (sea water)) 0,63 mg/kg (soil) 0,96 mg/l (water (fresh water)) 0,79 mg/l (water (sea water))
------	---

(Fortsættes på side 4)

Handelsnavn: SONAX Antifrost & Sprinkler Koncentrat

(Fortsat fra side 3)

107-21-1 1,2-ethandiol

PNEC	199,5 mg/l (STP)
	1,53 mg/kg (gro)
	20,9 mg/kg (sediment (fresh water))
	10 mg/l (water (intermittent release))
	10 mg/l (water (fresh water))
	1 mg/l (water (sea water))

Yderligere anvisninger: Baseret på de lister, der var gældende på tidspunktet for udarbejdelsen.

8.2 Eksponeringskontrol**Velegnede tekniske styringsindretninger**

Sørg for god udluftning. Dette kan opnås med lokal udsugning eller generel udblæsning. Dersom dette ikke er tilstrækkeligt til at holde koncentrationen under grænseværdierne for arbejdspladserne, skal et egnet åndedrætsværn bæres.

Personlige værnemidler:**Generelle forholdsregler vedrørende beskyttelse og hygiejne:**

Vask hænder inden der holdes pause og ved arbejdsophør.

Åndedrætsværn:

Ikke påkrævet i normale tilfælde

Sørg for god udluftning/udsugning på arbejdspladsen.

Håndbeskyttelse: Ikke påkrævet i normale tilfælde

Øjenbeskyttelse: Ikke påkrævet i normale tilfælde

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber**9.1 Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber****Generelle oplysninger****Udseende:**

Form:	Flydende
Farve:	Blå
Lugt:	Karakteristisk
Lugttærskel:	Ikke bestemt.

pH-værdi (10 g/l) :	7,0 - 8,0
----------------------------	-----------

Tilstandsændring

Smeltepunkt/smelteområde	Ikke bestemt.
Kogepunkt/kogeområde	78 - 200 °C

Flammepunkt:	24 °C (DIN 51755)
---------------------	-------------------

Antændelighed (fast, i luftform):	Ikke relevant.
--	----------------

Antændelsespunkt:

Nedbrydningstemperatur:	Ikke bestemt.
--------------------------------	---------------

Selvantændelighed:	Ikke bestemt.
---------------------------	---------------

Eksplodingsfare:	Produktet er ikke eksplosivt.
-------------------------	-------------------------------

Eksplodingsgrænser:

Nedre:	Eksplodingsgrænser bestanddele: ethanol: 3,5Vol%
Øvre:	Eksplodingsgrænser bestanddele: ethanol: 15Vol. %

Damptryk:	Ikke bestemt.
------------------	---------------

Densitet ved 20 °C:	0,90 - 0,91 g/cm ³
----------------------------	-------------------------------

Relativ densitet	Ikke bestemt.
-------------------------	---------------

Damptæthed	Ikke bestemt.
-------------------	---------------

Fordampningshastighed	Ikke bestemt.
------------------------------	---------------

Opløselighed i/blandbarhed med vand:	Fuldt blandbar.
---	-----------------

(Fortsættes på side 5)

Handelsnavn: SONAX Antifrost & Sprinkler Koncentrat

(Fortsat fra side 4)

Fordelingskoefficient (n-octanol/vand): Ikke bestemt.**Viskositet:****Udløbstid ved 20 °C**

10 - 12 s (DIN EN ISO 2431/4mm)

dynamisk:

Ikke bestemt.

kinematisk:

Ikke bestemt.

9.2 Andre oplysninger

Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet**10.1 Reaktivitet** Der er ikke kendskab til nogen farlige reaktioner.**10.2 Kemisk stabilitet** Stabil under normale betingelser.**10.3 Risiko for farlige reaktioner** Der er ikke kendskab til nogen farlige reaktioner.**10.4 Forhold, der skal undgås**

Hold antændelige kilder borte – ingen rygning.

Information om sikker håndtering se kapitel 7.

10.5 Materialer, der skal undgås: stærke oxidationsmidler**10.6 Farlige nedbrydningsprodukter:** Der er ikke kendskab til nogen farlige nedbrydningsprodukter.**PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger****11.1 Oplysninger om toksikologiske virkninger**

Der findes ingen toksikologiske undersøgelsesresultater for denne blanding.

Akut toksicitet:**Klassificeringsrelevante LD/LC50-værdier:****64-17-5 ethanol**

Oral	LD50	5560 mg/kg (MS)
		3450 mg/kg (mouse)
		7060 mg/kg (rat)
		6300 mg/kg (rabbit)

Dermal LD50 >2000 mg/kg (rat)

Inhalation LC50/4h 20000 mg/l (rat)

107-21-1 1,2-ethandiol

Oral LD50 7712 mg/kg (rat)

Dermal LD50 >3500 mg/kg (mouse)

Inhalation LC50 / 6h >2,5 mg/l (rat)

Primær irritationsvirkning:**på huden:**

På grundlag af de forhåndenværende data er klassificeringsresultaterne ikke opfyldt (konventionel metode).

på øjet:

På grundlag af de forhåndenværende data er klassificeringsresultaterne ikke opfyldt (konventionel metode).

Sensibilisering:

På grundlag af de forhåndenværende data er klassificeringsresultaterne ikke opfyldt (konventionel metode).

Toksicitet ved gentagen dosering

På grundlag af de forhåndenværende data er klassificeringsresultaterne ikke opfyldt (konventionel metode).

CMR-virkninger (kræftfremkaldende egenskaber, mutagenicitet og reproduktionstoksicitet)

Ved ingen af indholdsstofferne er en kræftfremkaldende virkning eller en virkning, der ændrer arveanlæggene eller forplantningen bekendt.

PUNKT 12: Miljøoplysninger**12.1 Toksicitet** Der foreligger ingen økotoksikologiske data for denne blanding.**Toksicitet i vand:****64-17-5 ethanol**

EC5 / 16h	6500 mg/l (Pseudomonas putida)
EC50 / 48h	9267 mg/l (Daphnia magna)
LC50 / 24h	>100 mg/l (Daphnia magna)
LC50 / 48h	8140 mg/l (Leuciscus idus)

(Fortsættes på side 6)

Handelsnavn: SONAX Antifrost & Sprinkler Koncentrat

(Fortsat fra side 5)

107-21-1 1,2-ethandiol

EC20	>1995 mg/l (Bel)
EC50 / 48h	>100 mg/l (Daphnia magna)
EC50 / 96 h	6500 - 13000 mg/l (Pseudokirchneriella subcapitata)
LC 50 / 96 h	72860 mg/l (Pimephales promelas)

12.2 Persistens og nedbrydelighed

De i produktet indeholdte over-fladeaktive substanser opfylder kravene i EU-detergentie-forordningen (EG/648/2004) vedrørende den biologiske nedbrydelighed af tensider i vaske- og rensesmidler.

64-17-5 ethanol

Biodegradiation	74 % (-) (5d (OECD TG 301 D))
-----------------	-------------------------------

107-21-1 1,2-ethandiol

Biodegradiation	90-100 % (-) (OECD 301A)
-----------------	--------------------------

12.3 Bioakkumuleringspotentiale Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

12.4 Mobilitet i jord Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

Yderligere økologiske oplysninger:**Generelle anvisninger:**

Må ikke udledes i grundvandet, vandløb eller kloaksystemet ufortyndet eller i større mængder.

12.5 Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

PBT: Ikke relevant.

vPvB: Ikke relevant.

12.6 Andre negative virkninger Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1 Metoder til affaldsbehandling Farligt affald efter affaldsfortegnelsesforordningen

Anbefaling: Affald skal bortskaffes under overholdelse af de lokale myndigheders forskrifter.

Europæisk affaldskatalog

- 1) Affaldsnummer - overskud
- 2) Affaldsnummer - forurenede emballage

20 01 13*	Opløsningsmidler
15 01 10*	Emballage, som indeholder rester af eller er forurenede med farlige stoffer

PUNKT 14: Transportoplysninger**14.1 UN-nummer**

ADR, IMDG, IATA	UN1987
-----------------	--------

14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)

ADR	1987 ALKOHOLER, N.O.S. (ETHANOL, METHYLETHYLKETON)
IMDG, IATA	ALCOHOLS, N.O.S. (ETHANOL, ETHYL METHYL KETONE)

14.3 Transportfareklasse(r)

ADR

klasse	3 Brandfarlige væsker
Faremærkat	3

IMDG, IATA

Class	3 Flammable liquids.
-------	----------------------

(Fortsættes på side 7)

Trykdato: 16.01.2013

Versionsnummer 2

Revision: 10.12.2012

Handelsnavn: SONAX Antifrost & Sprinkler Koncentrat

(Fortsat fra side 6)

Label	3
14.4 Emballagegruppe ADR, IMDG, IATA	III
14.5 Miljøfarer: Marine pollutant:	Nej
14.6 Særlige forsigtighedsregler for brugeren	Advarsel: Brandfarlige væsker
Transport/yderligere oplysninger:	
ADR	
Begrænsede mængder (LQ)	5L
Transportkategori	3
Tunnelrestriktionskode	D/E

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

SEVESO-kategori (96/82/EG): 6

Nationale forskrifter:

Danmark:

PR-nr.: 1559448

Oplysninger vedrørende beskæftigelsesbegrænsning:

Overhold arbejdsbegrænsningerne for unge.

Overhold arbejdsbegrænsningerne for vordende eller ammende mødre.

15.2 Kemikaliesikkerhedsvurdering: Der er ikke udført kemikaliesikkerhedsvurdering.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Alle ovenstående angivelser er baseret på vores aktuelle viden, udgør dog ikke nogen tilsikring af produktgenskaber og stifter heller ikke noget kontraktligt retsforhold.

Risikoangivelser

H225 Meget brandfarlig væske og damp.

H302 Farlig ved indtagelse.

H319 Forårsager alvorlig øjenirritation.

H373 Kan forårsage organskader ved længerevarende eller gentagen eksponering.

R11 Meget brandfarlig.

R22 Farlig ved indtagelse.

Forkortelser og akronymer:

NOEL = No Observed Effect Level

NOEC = No Observed Effect Concentration

LC = letal Concentration

EC50 = half maximal effective concentraion

log POW = Octanol / water partition coefficient

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

DNEL: Derived No-Effect Level (REACH)

PNEC: Predicted No-Effect Concentration (REACH)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

IOELV = indicative occupational exposure limit values